
STYRESAK 43/16

ORIENTERINGER FRA DRIFTEN

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

18. oktober 2016

Saksbehandler

VAM, adm

Saksfremlegg

1. I fagseksjonen har fokuset i stor grad vært på arbeidet med utstillingen om fattigdom som åpner 1. november. Samtidig med utstillingsåpningen blir museets nyeste publikasjon lansert, en bok om fattigvesenets utvikling fra 1786 – 1920.
2. Flere i fagseksjonen har også vært involvert i arbeidet med ei ny bok om boksamlingen ved Kristiansand katedralskole. Den vil utgis i begynnelsen av desember.
3. Kulturrådet har lagt samlingen innen samfunnsrolleprogrammet til Kristiansand i år, og nærmere 30 museumsansatte var samlet her i slutten av september. På samlingen ble Vest-Agder-museets prosjekt "Samfunnsaktør i teori og praksis" viet særskilt oppmerksomhet, i.o.m. at databasen www.museumsetikk.no ble presentert.
4. Regattaen 28.august hadde rekordmange påmeldte og besøkende, til tross for dårlig vær. 23 båter var på startlinjen og mer enn 200 besøkende ble telt.
5. Flere tiltak har blitt gjennomført innen formidling:
  - Videokurs for sosiale medier. Mer bruk av video i formidling, informasjon og markedsføring står på agendaen til VAM i tida framover. Elleve ansatte fra flere avdelinger gjennomgikk 31/8 et praktisk kurs i enkel produksjon og publisering av små filmsnutter for sosiale medier. Kursleder var videojournalist Kai Stokkeland fra NRK Sørlandet.
  - VAM har hatt to programmer ute i Den kulturelle spaserstokken (DKSS) denne høsten: et om klær og moter for 60-70 år siden og et om mekaniske

musikkinstrumenter. DKSS er et enkelt og flott tilbud til omsorgsinstitusjoner og seniorsentre i Vest-Agder. Formidlingsansvarlig presenterte arbeidet med DKSS på Idétorget under Museumsforbundets landsmøte i Molde.

- Fra 1. januar 2017 overtar Kulturtanken kulturarvsområdet i DKS. Kulturrådet inviterte derfor til en konferanse 3/10, der feltet hadde anledning til å gi innspill til hvordan den nye etaten kan videreutvikle arbeidet i framtida. VAM var som eneste museum invitert til å sitte i innspillpanelet.
- VAMs utstilling, "Bak fasaden – én gjenstand, mange historier", begynte sin vandring etter ni måneder ved Kristiansand museum. Utstillingen sto i Buen i Mandal september/oktober og skal stå i Flekkefjord oktober/november.
- Agderseminaret arrangeres på Universitetet i Agder 13. og 14. oktober. Tema for årets seminar er "På vandring og på flukt. Migrasjon i historisk perspektiv". VAM er sammen med UiA, Statsarkivet og AAma arrangør av seminaret.
- Sammen med de fire andre største museene på Sørlandet, står VAM på stand under Sørlandsk lærerstevne på UiA 21/10. VAM utformer og koordinerer standen og lager et samlehefte over skoletilbud ved alle museene i Vest-Agder. Hftet deles ut til lærere på stevnet.

6. Fagseksjonens militærhistoriker har jobbet med følgende:

- Furuborg-utstillingen. Utarbeide tekst og innhente opplysninger til tekst og bilder til utstilling og utstillingskatalog.
- Arbeid med Odderøya-prosjektet. Utarbeidelse av prosjektskisse, møter med Odderøyas venner og kommune, framlegg i kulturstyre.
- Utarbeide tekst og bilder skilting Møvik og kystfort Agder.

7. Innen samlingsforvaltning kan følgende nevnes:

- I perioden har museets registratorer jobbet med registrering på Spilling rivefabrikk i Audnedal, hvor 750 enkeltgjenstander fra rivefabrikkens smie ble sortert, grovt rengjort, merket med prefiks og nummer og registrert på skjema. Magnhild har i ettertid utarbeidet et dokument med registreringene og foto av gjenstandene, som skal trykkes og gis til Spilling rivefabrikk.
- Registratorene har også jobbet med et annet stort prosjekt med sortering av prøvebøker på Sjølingstad Uldvarefabrikk. 2029 prøvebøker med tekstilprøver fra fabrikkstiden er sortert og organisert. De er grovt rengjort og fryst for å hindre møllangrep. Hensikten er å skape en oversikt over denne samlingen, hvorav det

finnes mange eksemplarer av samme prøvebøker, velge ut eksemplarer som skal registreres i Primus og eksemplarer som kan brukes til formidling og rekonstruksjon av stoffer. Dette arbeidet er ferdig og prosessen med registrering i Primus er nylig påbegynt.

- En registrator har registrert den store samlingen med skolefilmer som ble tatt inn i Mandal for en tid siden. De er fotografert, registrert og plassert på magasin på Lista.
  - Gjenstandene som ble flyttet fra Flekkefjord museum til Mabergåsen i vår er ferdig registrert og er nå etter frysing blitt plassert på hyller i magasinet.
8. Kristiansand museum har gjennomført DKS opplegg Byen Vår i høst for ca. 400 elever på andre trinn.
  9. Kristiansand museum har gjennomført aktivitetsdager på tre dager i høstferien. Fokuset var på utendørs kulturhistoriske aktiviteter som var tilgjengelig hver dag. I tillegg var det en hovedaktivitet på hver av dagene: båtstell og maritim aktiviteter; smiing og arkeologisk utgravninger. Det sistnevnte med gjenstander fra utgravninger på Torget, utlånt fra Fylkeskonservatoren. Tilbakemeldinger var veldig positiv og besøkende var på museet lenge. Kaféen var også åpnet. Ca. 200 mennesker deltok.
  10. Multiconsults undersøkelse av grunnforholdene ved Kristiansand museum følges opp. Multiconsult er bedt om å lage et tilbud for detaljprosjektering av drenering og for å lage anbudsgrunnlag for arbeidet. Prosjektet er finansiert av Kristiansand kommune.
  11. Kulturrådet har tidligere i 2016 bevilget kr. 126 000,- til kameraovervåking og lyssetting ved Kristiansand museum. Restfinansiering av prosjektet, kr. 156 500,- er søkt finansiert fra Stiftelsen UNI.
  12. Det er søkt kr. 990 000,- fra Gjensidigestiftelsen til utbygging av infrastruktur på Kristiansand museum samt til gjennomføring av to gratis formidlingsopplegg. Kr. 660 000,- er søkt fra satsingsområdet Kosthold og kr. 330 000,- fra satsingsområdet Mestring og Læring. Kristiansand museum har utarbeidet søknaden, men det er museets eierstiftelsen Stiftelsen Vest-Agder Fylkesmuseum som formelt er søkeren. Skulle midler bevilges vil disse gis som gave til Kristiansand museum til gjennomføring av prosjektet.
  13. Stegeverksbygget ved Kristiansand museum har nå fått tett tak og ved dette er oppføring av bygget ferdigstilt.
  14. To av de ansatte ved Kristiansand museum deltok på nettverksmøte for Handverksnett og Byggnettverket på Jærmuseet. De også benyttet anledning til å befare Vitengården på Jærmuseet for å lære om deres erfaringer med dyrehold, både infrastruktur, formidling og

- driftsutfordringer. En av de ansatte skal delta i en arbeidsgruppe om sammenslåing av nettverkene.
15. En av de ansatte ved Kristiansand museum deltok på Kulturrådets fagdag om kriseberedskap og restverdiredning, Risiko og Verdi, på Akershus Festning.
  16. Gimle Gård har gjennomført et nytt høstferieopplegget Jakten på de stjålne smykkene. Opplegget er et skattejakt for barn og var holdt to ganger per døgnet på to dager i høstferien. Tilbakemeldinger var veldig positiv og ca. 150 mennesker deltok.
  17. Konservatoren ved Gimle Gård er invitert til Sæbygård i Danmark til å intervjuer Julius Arenfeldt, hans kone Marian og hans søster Gudrun om Gimle og Titti Arenfeldt. Stiftelsen Gimle Gård har innvilget et reisestipend som vil dekke reiseutgiftene ved denne viktige kildeinnsamlingen.
  18. Maling av søylene ved Gimle Gård er ferdig, men unntak av en søyle som er råteskadet. Skader viste seg å være mer omfattende enn forventet og den nederste ca. 2 m av stolpen må byttes. Nytt materiale er innhentet og utskifting er godkjent av Fylkeskonservatoren.
  19. Etterkontrollen av ammunisjonsjernbanen ved Kristiansand kanonmuseum har påvist bevegelse i skinnene ved flere punkter langs banen. Diskusjoner om ansvarsfordeling for rettelse av avvik er pågående. Lokomotivet må også repareres.
  20. Det er satt opp nye smijernsgjerder ved Kristiansand kanonmuseum rundt kanonbrønnen og ved Kasemattbunkeren.
  21. Mandal museum har fått tilsagn på søknad om kr 200.0000 hos Stiftelsen UNI til istandsetting av vinduer og deler av fasaden på Andorsengården. Tilsagnet forutsetter en egenandel på kr 100.000 fra Mandal kommune og kr 100.000 fra Vest-Agder-museet. Befaringer med håndverkere er i gang.
  22. Maler har fullført årets malearbeid i Vigeland hus. Nå er det også malt i stue i hovedetasjen.
  23. Mandal museum samarbeidet med Risøbank IKS om todagens markering av Kulturminnedagene 2016 på Mandal museum og Risøbank lørdag 10. og søndag 11. september. Det var omvisninger, utstillinger og foredrag. 200 personer deltok på det som må sies å være en svært vellykket kulturminnehelg.
  24. 14. september åpnet Vest-Agder-museets utstilling "Bak fasaden" på kulturhuset Buen, med Mandal museum/Vest-Agder-museet som arrangør. Foruten åpningsarrangementet var det åpent torsdag-søndag kl. 13-16 i utstillingsperioden, det var et eget arrangement knyttet til Haugianerne mandag 26. september på ettermiddagen, og det var skoleopplegg som ble bestilt av seks skoleklasser. Over 300 personer har sett utstillingen i perioden den har stått i

- Mandal. Det har kommet mange gode tilbakemeldinger både på utstillingas form og innhold.
25. Vest-Agder-museet arrangerte Bygningsvern kafé på restauranten Kastellet i Mandal 15. september. Einar Engen fra Kulturminnefondet holdt foredrag om prosjekter som kunne søke støtte, og gav tips til hvordan man kunne søke. Over 50 personer var tilstede.
  26. Mandal museum har hatt høstferieaktiviteter med grafikkverksted på Vigeland hus, byomvisning for barn og fiskerirebus i Andorsengården. Utstillingen Bak fasaden på Buen var også en del av høstferietilbudet.
  27. Mandal museum har hatt oppslag i Lindesnes avis fire ganger, og en gang i Fædrelandsvennen, i løpet av den siste måneden.
  28. I sommer opplevde Mandal museum nedgang i besøket i forhold til i 2015, men i løpet av september har museet tangert fjorårets totale besøkstall.
  29. Ved avdelingen i Flekkefjord har høsten så langt skjedd innfor tradisjonelle rammer. I september fikk alle 5. klassingene en tur med Solstrand. Et DKS-opplegg, som Flekkefjord kommune er med og delfinansiere. Sesongen med Solstrand har i år vært på det jevne. Solstrand vil nå gå i opplag. Det skal lages ny bybro i Flekkefjord. Denne er vedtatt å være fast bru. Dette medfører at Solstrand må gå i opplag utenfor brua.
  30. Når det gjelder hovedbygning vil det bli sendt søknad til UNI fondet med sikte på å få restaurert vinduer/dører samt innvendige malararbeider i Christopher Bers hus i Flekkefjord. I hovedsak gjelder dette gulv og trapper som naturlig nok er nedslitt etter mange års bruk. Her venter vi på prisoverslag fra malere og handverkere.
  31. Høstferieaktiviteten er vi ferdige med. Disse viser seg å være populære. I år var det aktiviteter med å lage fuglekasser av melkekartonger og småting i lær. Da Aarenes Lærfabrikk ble nedlagt sikret vi oss flere sekker med lær, så her har vi materiale til aktiviteter i mange år.
  32. For tiden huser vi Sørlandsutstillingen, som er ferdig 22/10 for å gjøre plass til ny utstilling som er "Bak fasaden". Etter denne følger Juleverksted og Juleutstilling.
  33. På Sjølingstad Uldvarefabrik er vi inne i siste fase med istandsetting trinn 3 på hoved- og mellombygg. Vi har i denne perioden istandsatt vinduer, ny murpuss i publikumsmottaket og malt mellombygget samt sokkel til skorstein. Det har blitt utført gravearbeid med nedlegging av nye rør og kummer for drenering, samt laget en overvannsrenne på nordsiden. Forsiden av bygget, mellombygget, er renoverert med ny fuging og reparasjon.
  34. Sjølingstad Uldvarefabrik er i gang med kunnskapsoverføring av hullkortslaging. Institutt for håndverksutvikling vil igjen ta turen til fabrikken og veveriet og være med på

kunnskapsoverføringen. Det er hullkortene til Jacquardmaskinen/vevstolen som må slås på nytt grunnet slitasje.

35. Bedriftshelsetjenesten utførte i løpet av september en støymåling på Sjølingstad Uldvarefabrikk. Ansatte er stort sett flinke til å bruke hørselsvern. I veveriet kommer det opp i 120 desibel når vevstolene startes.
36. Sjølingstad Uldvarefabrikk har gjennomført Strikkedager med "strikk innom" på fredag 30. september til fullt program lørdag 1. oktober. Her var 103 strikkeglade påmeldte, samt eksterne produsenter som Telespinn og andre aktører som foredragsholdere.
37. Den 20. oktober kommer det 80 personer tilknyttet Riksantikvarens bevaringsprogram for Tekniske og industrielle kulturminner til Sjølingstad. Det vil delta ansatte fra de 15 anleggene, samt ansatte i fylkeskommuner og annet. Det er forventet 80 personer hit. Det faglige programmet vil dreie seg om istandsettingen som er gjort her på fabrikk med fokus på murerarbeid. Vi vil dekke til festmiddag i spinneriet. Dagen etter, vil programmet fortsette på Bredalsholmen Dokk og fartøyvernssenter.
38. Vi planlegger workshop ved Sjølingstad Uldvarefabrikk for ungdom i november, med tema redesign og foredrag om tekstilarbeid i Asia, en av Sweatshop-deltakerne kommer for å holde foredrag.
39. Setesdalsbanen - bane:
  - Skiftet ca. 100 smalsporsviller
  - Bakset flere kurver/ rettet overvalsing/ justeringer
  - Spor 21/22 under arbeide, totalt 330 sviller
  - Deler hentes på Krøderbanen, plater til 30 kg skinner
  - Pakkemaskin under uttesting, justering
40. Setesdalsbanen - bygninger:
  - Vognhall: Ferdig og fremstår finere enn da den var ny. Fasadene er banket for løspuss, lagt på armeringsduk og to lag med Weber fiberpuss-system, sluttbehandling med Weber silicon harpiks maling.
  - Storebu: Gjort klar til oppstart for istandsetting av vogn Co333
  - Gul hall: Klart for prøvegraving/ masseberegning
41. Setesdalsbanen – rullende materiell:
  - Begge lokene har gått uten større avvik, lok 5 har vært hovedmaskin, mens lok 6 reserve, og i noen sammenhenger tatt i bruk (stordriftsdagen).
  - Lok 81 har er under oppussing som utstillingslok og fremstår mer og mer som

- presentabel (dugnad/ Lars)
- Motorvogn: Gått uten større avvik
  - Robel 11: Ferdig godkjent, med kran
  - Vognene: Gått uten større avvik
42. Stiftelsen Hestmanden mottok i sommer Anders Jahres humanitære stiftelses kulturpris. Museet var representert sammen med Stiftelsen og en del personer som har bidratt gjennom mange år for å sikre Hestmanden under prisutdelingen i Oslo i september.
  43. Vest-Agder-museet ble "Årets museum 2016!!!"
  44. Fire ansatte + styreleder deltok på museumslandsmøtet i Molde.
  45. Administrasjonen har flyttet fra Odderøya bygg 17 til Vestre Lasarett, slik at fagseksjonen og administrasjonen nå er samlet under samme tak.
  46. Museet har sammen med Odderøyas venner vært å presentert arbeidet med krigens kulturminner på Odderøya. Direktøren deltok i tillegg med en takk for hilsen i forbindelse med gratulasjoner for "Årets museum".
  47. Det har vært gjennomført møte mellom VAM, Kristiansand kommune, Vest-Agder fylkeskommune og Bredalsholmen dokk og fartøyvernsenter om rammene for en felle formidling på Bredalsholmen.
  48. Museumsbanerådet avholder to møter årlig. Høstens møte var på Krøderbanen. Setesdalsbanen var representert med avd. leder, driftsbestyrer og leder for venneforeningen. I tillegg deltok direktøren i VAM som representant/observatør for "direktørnettverket" – et tilsvarende nettverk for direktørene ved museene som har museumsbaner i sin portefølje.
  49. Sykefravær ligger stabilt på rett i overkant av 5 % - referat fra AMU-møte 21. september følger vedlagt.

Forslag til vedtak:

Styret tar saken til orientering.

Vest-Agder-museet IKS